

Sustainable Biomass Program: certificeren op papier zonder naar het bos te kijken

Jan 2023

Fotocredits: Dogwood Alliance

Update Mei 2023: Nieuwe versie standaarden bij Programma Duurzame Biomassa (SBP)

Naar aanleiding van de publicatie van dit rapport heeft certificeerder SBP een nieuwe versie van haar standaarden gepubliceerd, die in augustus 2023 van kracht wordt: <https://sbp-cert.org/better-than-before-sbp-launches-revised-standards/>. Biofuelwatch heeft de veranderingen goed bekeken. Aan geen van de zorgen die in ons onderstaande rapport naar voren zijn gebracht, wordt aandacht besteed. Integendeel, de nieuwe versie van de standaarden is in ten minste één opzicht nog slechter dan de vorige: de oorspronkelijke standaarden verbood de inkoop van hout afkomstig van de omzetting van natuurlijke bossen in boomplantages. De nieuwe versie verbiedt dit niet meer. Het verbiedt alleen de inkoop van hout afkomstig van de conversie van bossen naar een geheel ander type landgebruik, zoals landbouw.

1. Samenvatting	2
2. Achtergrond	4
2.1 Nederlandse import houtpellets en Nederlandse duurzaamheidscriteria (SDE++)	4
2.2 Wat is het Sustainable Biomass Program?	4
2.3 Algemene opmerkingen over duurzaamheidscriteria en certificering bio-energie	5
3. SBP-certificering voor Enviva's Ahoskie-houtpelletfabriek	5
3.1 Enviva: achtergrondinformatie	5
3.2 Hoe gecertificeerde SBP kaalgekapt hardhoutbossen in wereldwijde hotspot biodiversiteit als 'duurzaam'?	6
3.3 Naar welk bewijs voor "duurzame" houtinkoop hebben certificeerders gekeken?	7
3.4 Bewijs in tegenspraak met beweringen Enviva aan alle SBP-normen te voldoen	7

4. SBP-certificering houtpellets uit Estland	8
4.1 Achtergrond informatie	8
4.2 SBP Regionale Risicobeoordeling voor Estland	8
4.3 Bosvogels: bedreigd door houtkap in Letland maar in Estland niet?	9
Estland	9
Letland	9
4.4 SBP acht risico's uitputting koolstofputten 'laag' ondanks bewijs dat bossen Estland netto koolstofbron zijn geworden	10
4.5 Waterpeilverlaging in veenbossen geen probleem volgens SBP-criteria	11
4.6 Hoe beoordelen certificeerders of hout afkomstig is van bossen met hoge beschermingswaarde in Estland?	11
5. Conclusies	11

1. Samenvatting

De Nederlandse import van pellets is tussen 2017 en 2020 meer dan verachtvoudigd, doordat RWE, Uniper en Onyx het meestoken van biomassa in hun kolencentrales hebben opgevoerd. Momenteel komt het overgrote deel van die pellets uit het zuidoosten van de VS, maar er worden ook aanzienlijke hoeveelheden geïmporteerd uit de Baltische staten.

Het stoken van houtpellets in grote elektriciteitscentrales is alleen mogelijk dankzij genereuze subsidies voor duurzame energie in het kader van de Nederlandse SDE++. Om voor die subsidies in aanmerking te komen, moet het hout voldoen aan een aantal SDE++ duurzaamheids- en broeikasgaseisen. Sinds eind 2019 voldoen alle pellets die gecertificeerd zijn door het Programma Duurzame Biomassa (SBP) automatisch aan die criteria.

In dit rapport onderzoeken we of de beslissing van de Nederlandse autoriteiten om te oordelen dat alle SBP-gecertificeerde houtpellets voldoen aan de nationale duurzaamheids- en broeikasgasnormen, gerechtvaardigd is. Onze bevindingen laten zien dat dit niet het geval is, d.w.z. dat SBP geen geloofwaardige controle van

toeleveringsketens of verificatie van beweringen van pelletproducenten biedt en dat de interpretatie van criteria in strijd is met wat vereist is op grond van de SDE++-regeling.

Aangezien alle SBP-gecertificeerde pellets automatisch kunnen worden verbrand met SDE++-subsidies in Nederland, is het hier gevonden bewijs relevant, ongeacht of de pellets inderdaad afkomstig zijn van bijvoorbeeld de besproken Amerikaanse pelletfabriek Ahoskie van Enviva. Informatie over de herkomst wordt ten onrechte niet openbaar gemaakt door energiebedrijven.

De belangrijkste problemen met de SBP certificering die in dit rapport zijn geïdentificeerd, zijn:

- Gebrek aan externe audit van bosbeheer in verband met de productie van pellets: het wordt aan de producenten van pellets overgelaten om bossen en plantages waar pellets vandaan komen te bezoeken en te inspecteren. Certificeerders zijn niet verplicht om dergelijke locatiebezoeken uit te voeren;
- Gebrek aan adequaat onderzoek van beweringen van pelletproducenten en door hen verstrekte

informatiebronnen: SCS Global accepteerde kritiekloos de bewering van Enviva dat het kappen van hardhoutbossen met een grote biodiversiteit in het zuidoosten van de VS over het algemeen geen schade toebrengt aan de biodiversiteit en ecologisch voordeel kan opleveren - ondanks sterke bewijzen van het tegenovergestelde. SCS Global reproduceerde de weblink naar het door Enviva verstrekte document als dezelfde bron van die bewering, zonder zich te realiseren dat dit document in 2016 werd vervangen door een ander document, dat de nadelige ecologische gevolgen benadrukt van het kappen van de bossen waaruit Enviva betreft ;

- Inconsistente interpretatie van bewijsmateriaal door certificeerders: de regionale risicobeoordelingen voor Letland en Estland, beide uitgevoerd door Preferred by Nature, spreken elkaar tegen wat betreft de gevolgen van houtkap voor bosvogels. In het geval van Letland wordt houtkap geclassificeerd als een risico voor bosvogelsoorten. In het geval van buurland Estland worden sommige van dezelfde bosvogelsoorten niet geacht risico te lopen door houtkap.
- SBP-indicatoren, d.w.z. richtlijnen voor de interpretatie van criteria, zijn niet verenigbaar met SDE++-criteria: SBP staat de inkoop van

hout toe, zelfs als, zoals het geval is in Estland, intensieve houtkap bossen heeft veranderd in een netto koolstofbron. Dat wil zeggen dat koolstofvoorraden in bossen zijn verkleind. SBP doet dit door toekomstige koolstofvastlegging in bossen te projecteren over een periode van meer dan 70 jaar en er van uit te gaan dat de koolstof dan weer is aangevuld. Bovendien maken SBP-indicatoren verdere ontwatering van voorheen drooggelegde veengebieden mogelijk, ongeacht de daaruit voortvloeiende koolstofemissies.

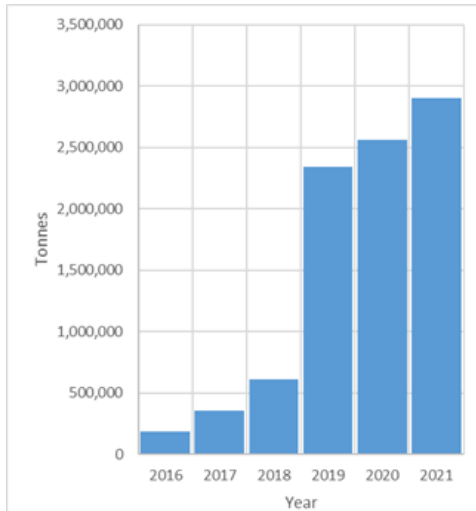
De ngo's die dit document publiceren, roepen de Nederlandse overheid op om:

- de subsidies voor alle pellets die exclusief door SBP zijn gecertificeerd, stop te zetten. Dit aangezien SBP-certificering geen garantie is dat aan de SDE++-criteria wordt voldaan;
- het besluit om SBP-certificering te erkennen als bewijs dat aan de SDE++-criteria wordt voldaan, te herroepen.

De ngo's zijn verder van mening dat alle subsidies voor energie uit houtige biomassa moeten worden stopgezet en dat de middelen moeten worden aangewend voor maatregelen die de uitstoot van broeikasgassen echt verminderen, waaronder het isoleren van huizen en andere gebouwen.

2. Achtergrond

2.1 Nederlandse import houtpellets en Nederlandse duurzaamheidscriteria (SDE++)

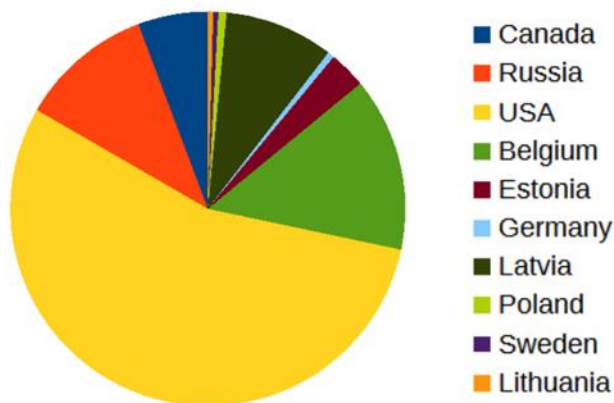

Jaarlijkse import houtpellets voor biostook

Tussen 2017 en 2021 is de hoeveelheid houtpellets die worden bijgestookt in Nederlandse kolencentrales, meer dan verachtvoudigd, doordat RWE, Uniper en Onyx grote hoeveelheden houtpellets zijn gaan bijstoken in hun kolencentrales. Nederland is nu de grootste importeur van houtpellets in de EU. Tijdens de laatste 12 maanden waarover gegevens van Eurostat beschikbaar zijn, importeerde Nederland iets meer dan 3 miljoen ton houtpellets, waarvan het grootste deel uit het zuidoosten van de VS ko

in Nederlandse kolencentrales Voor Nederlandse subsidies voor energie uit houtige biomassa geldt dat hout dient te voldoen aan de SDE++ duurzaamheidscriteria (normen). Sinds december

2019 staan de Nederlandse autoriteiten energiebedrijven toe om via SBP-certificering aan te tonen dat ze volledig aan de SDE++ criteria voldoen¹.

Herkomst landen mbt Nederlandse import houtpellets (excl. landen die minder dan 10.000 ton/j leveren)

2.2 Wat is het Sustainable Biomass Program?

Certificering SBP (Sustainable Biomass Program) is uitgegroeid tot het grootste duurzaamheidscertificeringsprogramma voor houtpellets. Het werd in 2013 opgericht door zeven Europese energiebedrijven, waaronder RWE. Vervolgens voegden zich houtpelletbedrijven en zogenaamde "vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld" bij de energiebedrijven, die geen van allen

een maatschappelijke organisatie vertegenwoordigen². Het heette oorspronkelijk het Sustainable Biomass Partnership, maar de naam werd gewijzigd toen milieu-NGO's weigerden zich aan te sluiten bij dit branche-initiatief. De SBP classificeert automatisch alle geproduceerde houtpellets onder een van de drie belangrijkste certificeringsschema's voor bosbeheer - FSC, PEFC en SFI

(Sustainable Forestry Initiative) als zijnde in overeenstemming met de criteria van SBP. Bovendien certificeert

SBP grote hoeveelheden hout pellets die zijn geproduceerd uit bossen zonder enige bosbeheercertificering.

2.3 Algemene opmerkingen over duurzaamheidscriteria en certificering bio-energie

Duurzaamheidscriteria zijn sinds 2010 verplicht voor vloeibare biobrandstoffen die in de EU als hernieuwbare energie worden behandeld. Vergelijkbare criteria voor bio-energie uit hout maken deel uit van de Europese Richtlijn hernieuwbare energie (RED2) uit 2018. Daarnaast hebben verschillende landen en staten in de wereld hun eigen duurzaamheidscriteria, zoals de Nederlandse SDE++-criteria voor houtige biomassa die op papier verder gaan dan die in de RED2.

Het gebruik van dergelijke criteria is om drie belangrijke redenen bekritiseerd door milieuorganisaties:

- 1) de criteria zijn gericht op specifieke leveringen van grondstoffen en gaan niet in op de bredere, indirecte gevolgen van een groeiende markt voor hout of landbouwproducten die door subsidies wordt gecreëerd;
- 2) Duurzaamheidscriteria zijn niet ontworpen om de klimaateffecten van het verbranden van hout of andere grondstoffen voor energie aan te pakken;

3) Auditing en verificatie van internationaal verhandelde biomassa is grotendeels afhankelijk van papieren administratie door leveranciers en energiebedrijven. Dit opent het potentieel voor fraude, zoals de fraude die is ontdekt in de toeleveringsketens van gebruikte frituurolie in Nederland³

en de aangifte van mogelijk frauduleus gebruik van verontreinigd afvalhout in een aantal biomassacentrales die door de Nederlandse autoriteiten wordt onderzocht⁴.

Misschien wel het allerbelangrijkste is dat er geen bewijs is dat aantoonde dat de introductie van duurzaamheidscriteria voor bio-energie, waar dan ook, erin is geslaagd de ergste gevolgen van de inkoop van biograndstoffen te voorkomen, zoals de aantasting van beschermde natuurgebieden of het betrekken van hout voor houtpellets uit oerbossen en natuurlijk bos.

3. SBP-certificering voor Enviva's Ahoskie-houtpelletfabriek

3.1 Enviva: achtergrondinformatie

Enviva is de grootste pelletproducent ter wereld. Het bedrijf exploiteert 10 houtpelletfabrieken in het zuidoosten van de VS, waarvan vier in North Carolina. Enviva heeft publiekelijk aangekondigd dat RWE een van haar klanten is⁵ en dat Nederland het enige land is waar RWE houtpellets verbrandt. RWE heeft, net als Onyx en Uniper, geen informatie gepubliceerd over de pelletfabrieken waar ze houtpellets van

betrekken. Hoewel niet openbaar is of houtpellets van de fabriek in Ahoskie naar Nederland gaan, betekent SBP-certificering dat deze houtpellets zouden voldoen aan de SDE++-criteria.

Natuurbeschermings-ngo's en onderzoeksverslaggevers laten sinds 2013 zien dat Enviva, ook in de fabriek in Ahoskie, routinematig rondhout gebruikt dat afkomstig is van volwassen

bomen uit de kaalkap van natuurlijke bosecosystemen⁶. Die bossen liggen in het hart van de wereldwijde hotspot voor biodiversiteit in de Noord-Amerikaanse kustvlakte, met meer dan 1500 planten en bomen die nergens anders voorkomen, waarbij 70% van de habitat al is vernietigd⁷.

Enviva ontkent geen van deze bevindingen, althans niet in haar 'Supply Base Report' voor de SBP⁸. Volgens dat rapport komt 77% van het hout dat in Ahoskie wordt gebruikt, rechtstreeks uit bossen en omvat ook rondhout. Dit betreft hardhout, dat alleen voorkomt in natuurlijke bosecosystemen in de regio. Dit is goed voor 63% van het totale gebruikte hout. Slechts 16% van het (primaire)

hout (dat is hout dat direct uit het bos komt) heeft een bosbeheercertificaat. Enviva noemt zijn rondhout "low-grade" (hout met lage kwaliteit). Dat is een term zonder algemeen vastgestelde definitie, d.w.z. het kan betekenen wat het bedrijf wil dat het betekent. Het enige type rondhout dat expliciet door Enviva is uitgesloten, zijn "zaagstammen". Dit is een nietszeggende uitspraak. De internationale definitie van een zaagstam is een zaagblok dat in een zagerij terecht komt om verschillende houtproducten te produceren⁹. Een blok dat om wat voor reden dan ook in een pelletfabriek terecht komt in plaats van in een zagerij, kan per definitie geen 'zaagblok' zijn.

3.2 Hoe gecertificeerde SBP kaalgekapt hardhoutbossen in wereldwijde hotspot biodiversiteit als 'duurzaam'?

Kaalkap nabij Como, North Carolina, van waaruit hout werd geleverd aan een Enviva-fabriek. Foto: Dogwood Alliance.

De vraag is hoe de Ahoskie-fabriek van Enviva kan voldoen aan de SBP- en SDE++-biodiversiteitscriteria als het hout afkomstig is van het kappen van bossen in een wereldwijde hotspot voor biodiversiteit.

Enviva heeft zijn SBP-certificeerders, SCS Global Services, ervan overtuigd dat kaalkap niet alleen de typische houtkapmethode in hardhoutbossen gelegen in de laaglanden (zgn wetlands of bottomland¹⁰; moerasgebieden), d.w.z. de bosecosystemen die deze houtpelletfabriek van hout voorzien, is maar dat het zelfs gunstig kan zijn voor de bosecologie!

Dit is wat het SCS-rapport vermeldt, gebaseerd op de beweringen van Enviva: "Veel van deze bestaande hardhoutopstanden

in de laaglanden (bottomlands) zijn tot nu toe slecht beheerd, zodat geschikte bosbouwkundige behandelingen, zoals kaalkap, het herstel van deze bossen behelzen en het beste ecologische resultaat opleveren. Voor meer informatie over hardhoutbossen in het laagland en hun bosbouw, zie de uitstekende gids gepubliceerd door The Forest Guild, op <http://www.forestguild.org/node/263> . "

De hier opgenomen weblink bestaat niet meer. Het werd in 2016 vervangen door een ander Forest Stewardship Guild-document, waarin landeigenaren worden gewaarschuwd dat een kaalslag in hardhout in de bodem een "aanzienlijke wijziging van de habitat van wilde dieren" en "potentiële verandering van hydrologische

patronen" betekent¹¹. Het lijkt erop dat certificeerder SCS deze weblink heeft gepubliceerd zonder te verifiëren dat deze nog steeds bestaat en, belangrijk, nog steeds de positie van de genoemde organisaties vertegenwoordigt! Erger nog, *dit verouderde en niet langer gepubliceerde document vormt een kernonderdeel van het veronderstelde "bewijs" dat kaalkap de biodiversiteit van hardhoutbossen niet schaadt!*

3.3 Naar welk bewijs voor "duurzame" houtinkoop hebben certificeerders gekeken?

Hoe hebben de SBP-certificeerders gecontroleerd of al het hout dat voor de pellets van Enviva wordt gebruikt, aan alle verschillende criteria voldoet?

De certificeerders van Enviva, SCS Global, inspecteerden de administratie van Enviva en de locatie van de Ahoskie-houtpelletfabriek. Wat ze niet deden - en volgens de SBP-regels ook

niet wordt verwacht - was een bezoek brengen aan een van de bossen of open plekken waar de pelletfabriek het hout vandaan haalt. Die taak werd aan Enviva zelf overgelaten. Enviva bezocht naar behoren 150 van de bossites in 2019 en zelfs meer in 2018. Het is niet verwonderlijk dat ze "bevestigden" dat alle sites aan elk van de criteria voldeden.

3.4 Bewijs in tegenspraak met beweringen Enviva aan alle SBP-normen te voldoen

Is er bewijs dat de beweringen van Enviva tegenspreekt?

Zoals hierboven getoond, is Enviva openhartig over het inkopen van rondhout uit kaalgekapt bossen met grote biodiversiteit. Ze kunnen worden beschuldigd van verduistering met betrekking tot het rondhout dat ze aanschaffen, door het gebruik van juridisch nietszeggende termen als

"geen zaagstammen" en "hout van lage kwaliteit".

Een criterium van de SBP- en de Nederlandse SDE++-criteria dat Enviva echter heeft geschonden, volgens een voormalige werknemer die klokkenluider werd, was de vereiste om hout niet te betrekken uit bos dat vervolgens wordt omgezet in ander landgebruik dan bos. De klokkenluider leverde bewijs dat ook door Dogwood Alliance was gezien, aan een verslaggever van Mongabay, dat Enviva's Ahoskie-fabriek hout haalde uit een kaalgekapt bosgebied van 23 hectare, waarna het land kon worden omgezet in een ander gebruik¹². Omdat SBP erop vertrouwt dat de pelletproducent zijn eigen houtwinningslocaties inspecteert, zal dergelijke informatie nooit worden opgepakt door de certificeerders.

Kaalkap in Edenton, waarvan de helft van het hout naar het Ahoskie-pelletfabriek ging volgens het artikel in Mongabay. Foto: Dogwood Alliance.

In deze context is het belangrijk op te merken dat, naar aanleiding van een rapport van het hedgefonds Investors of Blue Orca¹³, Enviva-investeerders een groepsvordering (class action¹⁴) van aandeelhouders en ook een

rechtszaak hebben aangespannen tegen Enviva's praktijken. Een van de beschuldigingen is dat "Enviva een verkeerde voorstelling van de

ecologische duurzaamheid van haar productie en inkoop van houtpellets" heeft gegeven.¹⁵

4. SBP-certificering houtpellets uit Estland

4.1 Achtergrond informatie

Graanul Invest is Europa's grootste pelletproducent, met 11 pelletfabrieken in de Baltische staten. Het bedrijf heeft ook een pelletfabriek in Texas, VS. Het bedrijf, voorheen in particuliere Estse handen, werd in 2022 verkocht aan de Amerikaanse private equity-onderneming KKR. De vrachtschepen van Graanul Invest leveren regelmatig houtpellets aan Nederland¹⁶.

In juli 2021 publiceerde Greenpeace Nederland een rapport van SOMO waarin werd geconcludeerd dat Estlandse pellets afkomstig van Graanul Invest's de SDE++-duurzaamheidscriteria schonden¹⁷. Die schendingen hadden betrekking op houtkap in bosgebieden met hoge

beschermingswaarde, in stroomgebieden en in veenbossen. Een onderzoek van de Nederlandse Emissieautoriteit, NEa¹⁸, waarin deze bevindingen werden verworpen, werd door SOMO weerlegd omdat het onderzoek van NEa volledig was gebaseerd op bureauonderzoek, waarbij prioriteit werd gegeven aan de mening van actoren met gevestigde belangen in Estlandse pellets¹⁹.

Alle houtpellets van Graanul zijn SBP-gecertificeerd en voldoen dus zonder verder onderzoek aan de SDE++-criteria. Of pellets afkomstig zijn van een bepaalde onduurzame houtkap en worden verbrand in Nederlandse elektriciteitscentrales, is dus niet relevant.

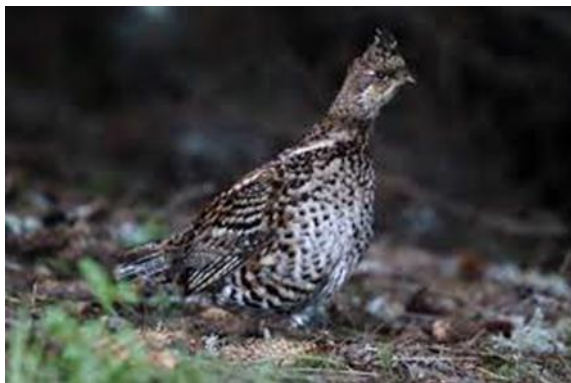
4.2 SBP Regionale Risicobeoordeling voor Estland

De SBP heeft zes Regionale Risicobeoordelingen (RRA's) aangenomen voor pellets die in verschillende landen of staten worden geproduceerd. Daaronder is er een voor Estland en een andere voor Letland²⁰. Deze twee zijn voorbereid door Preferred by Nature (formeel NEPCon genoemd).

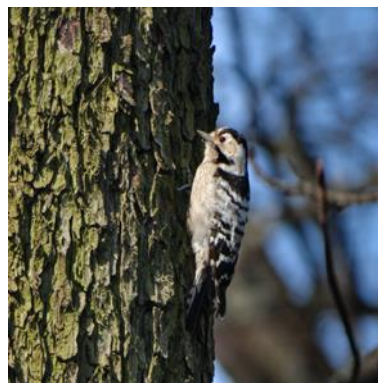
Als een RRA de risico's van overschrijding van criteria als laag beoordeelt, worden alle in het land geproduceerde houtpellets geacht aan die criteria te voldoen. Volgens de RRA voor Estland zijn alle risico's laag, met één uitzondering: als hout afkomstig is uit particuliere bossen zonder enige bosbeheercertificering. Dan moet het houtpelletbedrijf mogelijke bedreigingen voor gebieden met een hoge beschermingswaarde vanuit bosbeheer onderzoeken en erover rapporteren. Verder hoeft er niets onderzocht en gerapporteerd te worden.

4.3 Bosvogels: bedreigd door houtkap in Letland maar in Estland niet?

Hazel hoen. Foto: Michael Haeckel, Wikimedia.

Kleine bonte Specht. Foto: Jevgenijs Slihto, Flickr.

Estland

Tijdens de raadpleging over de meest recente RRA heeft NGO Estonian Fund for Nature opmerkingen gemaakt over de afnemende populaties bosvogels in Estland. Daarbij werden zeven van de betrokken soorten genoemd (waaronder het korhoen en de kleine bonte specht). Preferred by Nature verwierp die zorgen en stelde: *"Er is geen academische consensus over waarom de vogelpopulaties afnemen (gebrek aan algemeen*

aanvaarde oorzaak-gevolgrelatie tussen bosbeheer en afnemende populaties)."

De bosvogels in Estland nemen af met een snelheid van 50.000 broedparen per jaar²¹. Het is ondenkbaar dat houtkap niet op zijn minst bijdraagt aan deze achteruitgang, vooral omdat houtkap gedurende het hele broedseizoen is toegestaan. Volgens een studie van de universiteit van Tartu worden hierdoor jaarlijks minstens 80.000 jonge vogels gedood²².

Letland

Vreemd genoeg kwamen Preferred by Nature en de SBP tot een tegenovergestelde conclusie in de RRA voor Letland. In Letland ontdekten zij dat houtkap wél een risico vormde voor bosvogels. Dat betekent dat houtpelletbedrijven die risico's moeten onderzoeken en erover moeten rapporteren. De Letse RRA verwijst naar enkele van dezelfde vogelsoorten die worden genoemd door het Estse Fund for Nature, en merkt bijvoorbeeld op dat de achteruitgang van het korhoen "niet kan worden gekoppeld aan de kwaliteit van de leefgebieden van soorten buiten het land en andere externe factoren", omdat dit

geen trekvogel is. Het is duidelijk dat de twee beoordelingen van Preferred by Nature elkaar tegenspreken.

Het kappen van boscystemen, inclusief hardhout in de laaglanden (oa veengebieden), vernietigt het leefgebied van talloze bossoorten. Verschillende vogelsoorten die van groot belang zijn voor het behoud van leefgebieden en die al sterk in hun voortbestaan worden bedreigd, worden bedreigd door vernietiging van habitats door kaalkap die verband houdt met de houtpelletindustrie²³.

4.4 SBP acht risico's uitputting koolstofputten 'laag' ondanks bewijs dat bossen Estland netto koolstofbron zijn geworden

SBP- en SDE++-criteria vereisen beide het behoud van koolstofputten en -voorraden in bossen, zij het met één belangrijk verschil: SBP-criteria richten zich alleen op de "lange termijn" in het hele land, terwijl SDE++-criteria verplichten te kijken naar de "middellange termijn", ook voor individuele bossen waaruit pellets worden gewonnen.

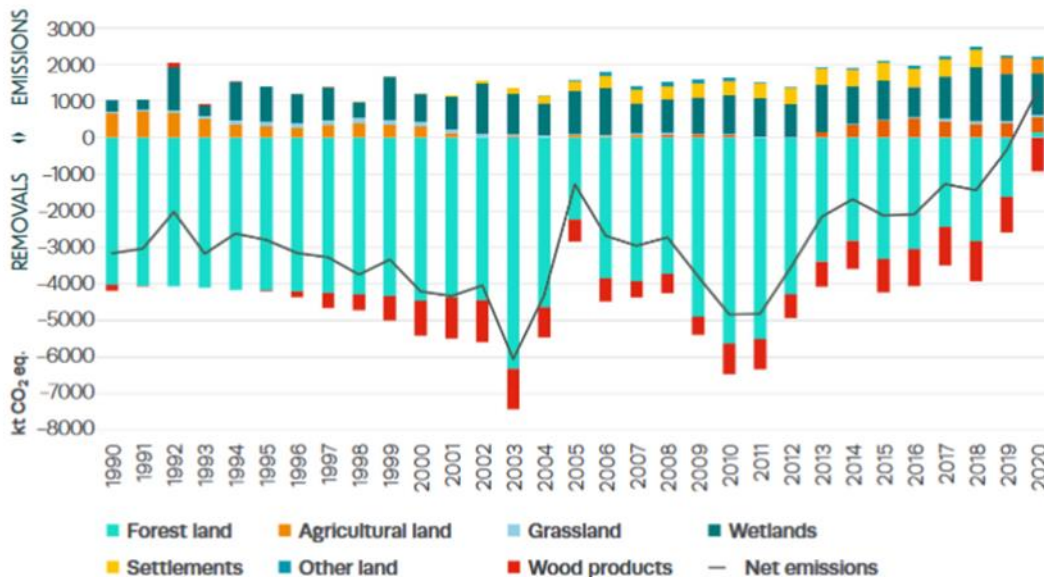
SBP is, op basis van de beoordeling van Preferred by Nature, ervan overtuigd dat er op de lange termijn geen risico's zijn voor de koolstofput of -opslag in de

Estse bossen. Daarmee bedoelen ze een periode van meer dan 70 jaar! Bovendien, zoals Preferred by Nature benadrukt, "vereist SBP niet het vermijden van enige achteruitgang (in welk tijdsbestek dan ook) van de koolstofvoorraad of -put in bossen."

Uit gegevens die zijn vrijgegeven door het Estse ministerie van Milieu blijkt zelfs dat de bossen van Estland in 2021 niet langer een koolstofput waren, maar een netto bron van koolstofemissies zijn geworden²⁴. Zie onderstaande grafiek:

Based on the data published by the Ministry of the Environment in March 2022, the figures for Estonia over the last thirty years are as follows:

GHG emissions in the LULUCF sector in 1990–2020

Volgens de prognose van het ministerie zal de hele landsector (LULUCF) van Estland dit jaar (2023) een netto bron van broeikasgasemissies worden en een emissiebron blijven tot 2050 (in 2050 eindigen projecties van de regering).

Dit maakt de SBP echter niet uit, omdat certificeerder Preferred by Nature ervan

overtuigd is dat bossen tegen het einde van de eeuw weer een netto koolstofput zullen zijn Dit is een zeer twijfelachtige voorspelling. Het is duidelijk in tegenspraak met de SDE++-criteria. Maar dat maakt niet uit, zolang SBP-certificering er automatisch toe leidt dat wordt aangenomen dat aan de SDE++-criteria wordt voldaan.

4.5 Waterpeilverlaging in veenbossen geen probleem volgens SBP-criteria

SDE++-criteria verbieden het gebruik van hout afkomstig van permanent gedraineerde gronden die begin 2008 veengebied waren, tenzij kan worden aangetoond dat het oogsten van hout het waterpeil niet heeft verlaagd. Ze verbieden ook oogstpraktijken die koolstofputten zoals veengebieden uitputten. Dit is vooral belangrijk in Estland, waar ongeveer 20% van al het land veengebied is.

SOMO toont in haar rapport van 2021 dat het Estse Staatsbosbeheer (RMK) het afgelopen jaar oude

afwateringssloten heeft gebaggerd en vernieuwd, waardoor het waterpeil is verlaagd en er meer koolstof is uitgestoten. SOMO liet verder verschillende voorbeelden zien van dergelijk drainagewerk in veenbossen waar Graanul hout uit haalde.

Preferred by Nature heeft dit bewijs niet ontkend. In plaats daarvan wijst haar RRA voor Estland erop dat het renoveren van oude drainagesystemen is toegestaan door de SBP, zelfs als er koolstof uit de bodem vrijkomt.

4.6 Hoe beoordelen certificeerders of hout afkomstig is van bossen met hoge beschermingswaarde in Estland?

Hoe robuust is de beoordeling van SBP/ Preferred by Nature dat Graanul geen hout haalt uit particuliere bossen met een hoge instandhoudingswaarde (HCV, High Conservation Value)? Dit is het enige criterium waarvan Graanul Invest nu moet aantonen dat het wordt nageleefd. Dit geldt alleen voor die particuliere bossen zonder enige vorm van bosbeheercertificering. Inkoop uit HCV-bossen was een type overtreding van de SDE++-norm waarop SOMO de aandacht vestigde.

Net als bij Enviva ligt de verantwoordelijkheid voor het inspecteren en controleren van de herkomst van het hout echter bij de houtpelletfabriek. Zo bezocht Preferred by Nature tijdens de meest recente "surveillance-audit" van een van Graanul's grootste fabrieken in Osula²⁵ de pelletfabriek en havenfaciliteiten, maar geen van de leveranciers, laat staan bossen waaruit hout wordt gewonnen.

5. Conclusies

SBP, het belangrijkste certificeringsschema voor houtpellets die in Nederland worden verbrand, vertrouwt op pelletproducenten zelf om hun eigen toeleveringsketens te inspecteren en te auditen. Certificeerders inspecteren alleen de administratie (het papierwerk). Er wordt van hen niet verwacht dat ze kijken naar de bossen waaruit het hout afkomstig is, en ze voeren nooit steekproeven uit bij relevante houtkapactiviteiten.

In het SBP-certificaat voor de Ahoskie-fabriek van houtpelletproducent Enviva (VS) en in de Regionale Risicobeoordeling voor Estland, worden beweringen van de industrie over de bredere gevolgen van bosbeheer in hun inkoopgebied overgenomen door certificeerders met weinig controle.

In het geval van het certificaat van de Ahoskie-fabriek betreft dit de bewering van Enviva dat het kappen van bossen

met grote biodiversiteit goed is voor bosecosystemen, ondersteund door een verouderd, niet langer gepubliceerd rapport.

In het geval van de Regionale Risicobeoordeling voor Estland heeft de SBP de bewering geaccepteerd dat de bossen van Estland tegen het einde van de eeuw een netto koolstofput zullen zijn, ook al zijn ze onlangs een netto bron van emissies geworden als gevolg van intensieve houtkap.

Een andere vreemde conclusie van SBP, gebaseerd op de beoordeling van Preferred by Nature, is dat dezelfde soorten bosvogels die worden bedreigd door houtkap in Letland (waarover men het eens is), niet worden bedreigd door houtkap in Estland.

Ten slotte interpreteert SBP criteria die op het eerste gezicht lijken op die van de SDE++ op een heel andere manier. Zo eisen de SDE++-criteria dat de koolstofvoorraden in alle bossen die hout leveren voor energie in Nederland op zijn minst op de middellange termijn behouden blijven. Het vergelijkbare SBP-criterium daarentegen geldt alleen

'op lange termijn' (meer dan 70 jaar) en voor het hele land, niet voor individuele bossen. Verdieping van drainagesloten voor ontwatering in veenbossen is in strijd met de SDE++ maar niet met de SBP-normen. Desalniettemin behandelen de Nederlandse autoriteiten alle SBP-gecertificeerde pellets alsof ze voldoen aan de Nederlandse SDE++ normen.

De Nederlandse overheid moet daarom:

- de subsidies voor alle houtpellets die exclusief door de SBP zijn gecertificeerd, stoppen, aangezien SBP-certificering geen garantie is dat aan de SDE++-criteria wordt voldaan;
- het besluit om SBP-certificering te erkennen als bewijs dat aan de SDE++-criteria wordt voldaan, herroepen.

Wij zijn van mening dat alle subsidies voor energieopwekking uit houtige biomassa moeten worden stopgezet en dat de middelen moeten worden aangewend voor maatregelen die de uitstoot van broeikasgassen echt verminderen, waaronder het isoleren van huizen en andere gebouwen.

¹ <https://sbp-cert.org/sbp-offers-complete-solution-for-sde-compliance/>

² <https://sbp-cert.org/about-us/how-we-operate/governance-and-people/sbp-board/>

³ <https://www.gelderlander.nl/overijssel/om-shirtsponsor-pec-is-spil-in-miljoenenfraude-met-biodiesel-aa7e2f8f/>

⁴ <https://www.destentor.nl/veluwe/fraude-met-vuil-hout-voor-biomassacentrales-doet-wenkbrauwen-frosen-nooit-iets-van-gehoord-a4575b5a/>

⁵ <https://ir.envivabiomass.com/news/news-details/2022/Enviva-Reports-Fourth-Quarter-and-Full-Year-2021-Results-Reaffirms-2022-Guidance-and-Announces-New-Customer-Agreements/>

⁶ See for example <https://www.nrdc.org/sites/default/files/global-markets-biomass-energy-devastating-us-forests-202209.pdf>

⁷ <https://www.cepf.net/stories/announcing-worlds-36th-biodiversity-hotspot-north-american-coastal-plain>

⁸ <https://sbp-cert.org/certificate-holders/#4347>

⁹ <https://www.fao.org/forestry/34572-0902b3c041384fd87f2451da2bb9237.pdf>

¹⁰ Het bottomland hardhoutbos is een soort bladverliezend en groenblijvend hardhoutbos dat voorkomt in brede laaglanduitwaarden langs grote rivieren en meren in de Verenigde Staten en elders. Ze worden af en toe overstromd, waardoor de alluviale grond ontstaat die nodig is voor de typische gombomen, eikenbomen en kalecypressen die in dit type ecosysteem groeien. De bomen ontwikkelen vaak unieke kenmerken om onderdompeling mogelijk te maken, waaronder cypressenknieën en uitgesneden stammen, maar kunnen geen voortdurende overstromingen overleven. Typische voorbeelden van dit bostype zijn te vinden in de staten aan de Golfkust en langs de rivier de Mississippi in de Verenigde Staten. Naar schatting was er 24.000.000 acres (97.000 km²) in de regio voordat bosbouw en landbouw het terugbrachten tot ongeveer 4.000.000 acres (16.000 km²) vandaag.

¹¹ https://foreststewardsguild.org/wp-content/uploads/2019/05/FSG_Bottomland_Hardwoodsweb.pdf

¹² <https://news.mongabay.com/2022/12/envivas-biomass-lies-whistleblower-account/>

¹³ <https://seekingalpha.com/article/4547694-enviva-blue-orca-short-report-misleading>

¹⁴ <https://forestedefenders.eu/class-action-lawsuit-alleges-enviva-is-engaged-in-textbook-greenwashing/>

¹⁵ <https://www.globenewswire.com/en/news-release/2022/12/27/2579654/0/en/ENVIVA-INC-NYSE-EVA-SHAREHOLDER-CLASS-ACTION-ALERT-Bernstein-Liebhard-LLP-Reminds-Investors-of-the-Deadline-to-File-a-Lead-Plaintiff-Motion-in-a-Securities-Class-Action-Lawsuit-Aga.html>

¹⁶ Via <https://www.marinetraffic.com/en/> (freight ships Imavere and Launkalne)

¹⁷ <https://www.somo.nl/wood-pellet-damage/>

¹⁸ <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken-en-klimaat/documenten/kamerstukken/2022/06/21/conclusies-nea-onderzoek-duurzaamheid-biomassa-uit-estland-bestemd-voor-energie-toepassingen-somo-onderzoek>

-
- ¹⁹ <https://www.somo.nl/nl/gebreekig-nea-onderzoek-naar-onduurzame-houtpelletproductie/#:~:text=juli%204%2C%202022-,Gebreekig%20NEa%20Donderzoek%20naar%20onduurzame%20houtpelletproductie,om%20de%20bevindingen%20te%20onderzoeken>.
- ²⁰ <https://sbp-cert.org/documents/standards-documents/risk-assessments/>
- ²¹ Renno Nellis, Veljo Volke (2019) Changes in abundances of forest birds during the period of 1983 to 2018
https://eoy.ee/hirundo/files/Nellisi_Volke_2019-1.pdf
- ²² https://www.eoy.ee/pics/1154_kevadsuviste_raiete_voimalik_moju_metsalindudele_ja_seda_leevendavad_meetmed.pdf
- ²³ https://www.southernenvironment.org/wp-content/uploads/2021/08/Wood_Pellet_Handout_2021_FINAL-1.pdf
- ²⁴ [https://media.voog.com/0000/0037/1265/files/LULUCF%20background%20paper_Estonian%20Fund%20For%20Nature%20\(May%202022\).pdf](https://media.voog.com/0000/0037/1265/files/LULUCF%20background%20paper_Estonian%20Fund%20For%20Nature%20(May%202022).pdf)
- ²⁵ <https://sbp-cert.org/certificate-holders/#4638>

Dit rapport is gelicenseerd onder een Creative Common Attribution-Non-commercial-Share Alike-licentie. U kunt meer lezen op <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.nl>

Biofuelwatch biedt informatie, belangenbehartiging en campagnes met betrekking tot de gevolgen van grootschalige industriële bio-energie voor het klimaat, het milieu, de mensenrechten en de volksgezondheid.